

سازمان هواپیمایی کشوری جمهوری اسلامی ایران

I.R. of Iran - Civil Aviation Organization

دستورالعمل های هواپیمایی کشوری
Civil Aviation Directives (CAD)

دستورالعمل ۴۳۱۴
CAD 4314

Heliport Verification Procedure

دستورالعمل ممیزی هلی پورتها

(موضوع آئین نامه فرودگاهی)

ویرایش چهارم - بهمن ۱۳۹۲
Fourth Edition - Jan 2014

ویرایش / اصلاحیه: ویرایش چهارم تاریخ: بهمن ۱۳۹۲	شماره سند: ۴۳۱۴	نام سند: دستورالعمل ممیزی هلی پورت ها
تهیه کننده: حسین ترنجی جهرمی مسئول گروه فرودگاهی دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی		
بررسی کننده: سعید اکبری مدیر کل دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی		
تأیید کننده: محمد خداکرمی معاون هوانوردی و امور بین الملل		

این دستورالعمل در تاریخ ۹۲/۱۱/۱۲ توسط معاون وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان هواپیمائی کشوری به تصویب رسید.

علیرضا جهانگیریان
 معاون وزیر راه و شهرسازی و
 رئیس سازمان هواپیمائی کشوری

فهرست مطالب	صفحه
تاییدیه سند	II
سوابق اصلاحیه ها	IV
اصطلاحات	V
تعاریف	VII
۱ پیشگفتار	۱
۲ روند صدور یا تمدید گواهینامه/تاییدیه هلی پورت	۱
۳ مستندات لازم قبل از ممیزی جهت صدور یا تمدید گواهینامه/تاییدیه هلی پورت	۲
۴ برنامه و مستندات قابل رویت در زمان ممیزی جهت صدور یا تمدید گواهینامه/تاییدیه هلی پورت	۳
۵ عملیات بالگردها	۳
فلوچارت فرایند صدور گواهینامه/تاییدیه هلی پورت	۴
پیوست شماره ۱ - تقاضا نامه ی صدور/تمدید گواهینامه/تاییدیه هلی پورت	۵
پیوست شماره ۲ - تقاضا نامه ی صدور/تمدید تاییدیه هلی پد	۱۲
پیوست شماره ۳ - عناوین نظامنامه هلی پورت	۱۵
پیوست شماره ۴ - الزامات برای عملیات و دریافت گواهینامه/تاییدیه انواع هلی پورت	۱۸
پیوست شماره ۵ - الزامات برای پرواز بالگرد در شرایط قوانین پرواز با دید در شب	۲۱
پیوست شماره ۶ - مشخصات رنگ آمیزی هلی پورت	۲۲

سوابق اصلاحیه‌ها

اصلاحیه‌های این سند، بر روی سایت سازمان منتشر می‌شوند. دارندگان این سند موظف هستند اصلاحیه‌ها را در این سند اعمال نموده و سوابق آن را در جدول زیر ثبت نمایند.

شماره اصلاحیه	تاریخ اصلاحیه	اعمال شده توسط	موضوع
۱	۱۳۸۹/۰۸/۲۰	حسین ترنجی	اصلاح ویرایش اول و ارائه روند صدور تاییدیه هلی پورت
۲	۱۳۹۰/۰۶/۲۶	حسین ترنجی	ارائه ویرایش دوم - ارائه پیوست ها و فلوچارت
۳	۱۳۹۱/۱۲/۱۴	حسین ترنجی	ارائه ویرایش سوم - اصلاح و ویرایش کلی متن و اصلاح پیوست شماره ۱ در خصوص الزامات انواع هلی پورت - اصلاح تعاریف و ایجاد اصطلاحات - اصلاح روند صدور تاییدیه و مستندات لازم - الزام رعایت این دستورالعمل
۴	۱۳۹۲/۱۱/۲	حسین ترنجی	ارائه ویرایش چهارم - اصلاح تعاریف و ارائه تعریف جدید برای هلی پورتهای جهت استفاده در وضعیت اضطراری و کاربردهای خاص (به نام هلی پد) - تغییر نام پیوستها و اصلاح پیوست ۱ و ۴ موجود - ارائه پیوست جدید ۲ و ۶ - اصلاح و ویرایش کلی متن

اصطلاحات

- A/C:** Aircraft
AD: Aerodrome
AGL: Above Ground Level
AIM: Aeronautical Information Management
AIP: Aeronautical Information Publication
AMSL: Above Mean Sea Level
ATS: Air Traffic Service
CAD: Civil Aviation Directive
CAO: Civil Aviation Organization
CAT: Category
Co2: Carbon dioxide
COM: Communication
DLB: Dynamic Load Bearing
DG: Dangerous Goods
EP: Emergency Procedures
ft: Feet
FATO: Final Approach & Take-Off area
FIS: Flight (Landing & Take-off) Information Service
H24: Continuous day and night service
HJ: Sunrise to Sunset
HEMS: Helicopter Emergency Medical Service
HERFS: Helicopter Emergency Rescue & Fire Fighting Service
HLO: Helicopter Landing Officer
HM: Heliport Manual
HOGIS: Helicopter Oil & Gas Installation Inspection Service
HRFF: Heliport Rescue Fire Fighting
HRT: Heliport Reference Temperature
HSE: Health Safety Environment
HSMS: Heliport Safety Management System
HSSE: Health Safety Security Environment
HSU: Heliport Safety Unit
HUTE: Helicopter Underwater Escape Training
IFR: Instrument Flight Rules
MAG: Magnetic
MAX: Maximum
MGW: Maximum Gross Weight

MOWP: Method of Working Plan
MP: Maintenance procedures
MTOM: Maximum Certificated Take-Off Mass
NAVAIDs: Navigation AIDs
Night VFR: Night Visual Flight Rules
NM: Nautical Miles
OIM: Of shore Installation Manager
OP: Operational Procedures
OR: Off Route
Prox: Proximity
PTP: Personnel Training Program
RCC: Rescue Coordinate Center
SAR: Search And Rescue
SCBA: Self Contained Breathing Apparatus
SLB: Static Load Bearing
SMS: Safety Management System
SYS: System
TLOF: Touchdown and Lift-Off area
TWR: Aerodrome Control Tower
UPS: Unit Power Supply
VFR: Visual Flight Rules
WDI: Wind Direction Indicator

تعاریف

در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی تعریف شده به کار می روند:

- سازمان:

سازمان هواپیمایی کشوری

- هلی پورت (Heliport):

سطحی یا منطقه ای مشخص روی زمین یا سازه که کل یا بخشی از آن برای نشست، برخاست و حرکت زمینی بالگرد مورد استفاده قرار می گیرد. انواع هلی پورت عبارتند از: هلی پورت سطحی، هلی پورت مرتفع، هلی دک، شیپ بورد و هلی پد.

- هلی پد (Helipad):

محل های نشست، برخاست و پارک بالگرد برای عملیات در شرایط VFR و در وضعیت اضطراری یا کاربردهای خاص از جمله: HEMS (خدمات اضطراری پزشکی توسط بالگرد)، HERFS (خدمات اضطراری امداد و نجات و یا آتش نشانی هوایی توسط بالگرد مانند عملیات بیمارستانی، جاده ای، ساختمانهای مرتفع، ...) و HOGIS (خدمات بازرسی تاسیسات نفتی و گازی توسط بالگرد) برای مدت طولانی و یا برای دیگر کاربردها از جمله حمل بار خارجی (Sling)، لرزه نگاری (Seismic)، مناطق صعب العبور کوهستانی و دیگر موارد مشابه که فقط برای مدت محدود و بصورت موردی مورد استفاده قرار می گیرد، صرفاً از تعدادی از استانداردهای هلی پورت تبعیت می کنند.

- حریم هلی پورت:

محدوده ای در اطراف هلی پورت که مشمول اعمال محدودیت ها و ممنوعیت های موضوع ضوابط و مقررات داخلی یا بین المللی مربوط می باشد.

- مالک هلی پورت:

اشخاصی حقیقی یا حقوقی که بر اساس قوانین و مقررات موضوعه کشور، مالکیت یک هلی پورت را بعهده دارد.

- بهره بردار هلی پورت:

مالک یا شخصی که از جانب او مسئولیت تمام فعالیتهای هلی پورت بعهده دارد.

- مدیر هلی پورت:

شخصی که توسط بهره بردار هلی پورت بر اساس ضوابط سازمان، منصوب و مسئولیت اداره یک هلی پورت را بعهده دارد.

– استانداردها:

منظور، استانداردهای به روز ایکاس ۱۱۴ سازمان جلد ۲، انکس ۱۴ ایکائو جلد ۲، سند ۹۲۶۱ ایکائو (الزام اسناد نامبرده به ترتیب اولویت) و دیگر استانداردها، بخشنامه ها و یا دستورالعملهای مربوط به هلی پورت که از طرف سازمان صادر شده است.

– سامانه مدیریت ایمنی هلی پورت (HSMS):

سامانه ای که شامل ساختار سازمانی مورد نیاز، مسئولیت ها، خط مشی، فرایندها و الزامات به منظور تحقق ایمنی و استفاده ایمن از هلی پورت می باشد.

– نظام نامه هلی پورت (HM):

سندی در بر گیرنده اطلاعات مرتبط با موقعیت مکانی، تسهیلات، خدمات، تجهیزات، دستورالعملهای عملیاتی، ساختار سازمانی و مدیریت هلی پورت مربوط از جمله نحوه اعمال سیستم مدیریت ایمنی هلی پورت می باشد.

– گواهینامه/تاییدیه هلی پورت:

گواهینامه/تاییدیه، سندی است که بر اساس نظامنامه هلی پورت مربوطه با رعایت ضوابط سازمان، توسط سازمان صادر می شود.

– شرکتهای مورد وثوق (تایید) سازمان:

شرکتهایی که بر اساس ضوابط و مقررات سازمان، موفق به کسب لوح بهره برداری مربوط به مشاوره هلی پورت شده و آدرس آنها نیز در پورتال سازمان وجود داشته باشد.

– ممیزی (Inspection or Audit or Surveillance):

بازرسی/ممیزی/نظارت که توسط سازمان و یا شرکتهای مورد وثوق سازمان (باستناد تبصره ۲ ماده ۱۵ آیین نامه فرودگاهی مصوب ۹۲/۱/۱۸) برای دریافت گواهینامه/تاییدیه هلی پورت مطابق با تعرفه های مصوب سازمان صورت می پذیرد.

– خلبان:

خلبان فرمانده بالگرد

– Day (Night) VFR:

قوانین پرواز با دید در روز (در شب)

– IFR:

قوانین پرواز با دستگاه

- انواع هلی پورت ها از نظر ترافیک:

- IFR Heliport
- Night VFR Heliport
- Day VFR Heliport

- طبقه بندی بالگردها از نظر وزن:

- بالگرد فوق سبک : $MTOM \leq 600 \text{ Kgs}$
- بالگرد سبک : $600 \text{ Kgs} < MTOM \leq 3175 \text{ Kgs}$
- بالگرد سنگین : $3175 \text{ Kgs} < MTOM$

- :HEMS

خدمات اضطراری پزشکی توسط بالگرد

- :HERFS

خدمات اضطراری امداد و نجات و یا آتش نشانی توسط بالگرد

- :HOGIS

خدمات بازرسی تاسیسات نفتی و گازی توسط بالگرد

- مانع:

تمام و یا قسمتی از اشیا متحرک و ثابت (دائمی یا موقت) در محوطه حرکت یا حریم هلی پورت که بالاتر از سطح تعیین شده برای محافظت از پرواز قرار گرفته اند.

- :HLO (فرد راهنما برای نشستن بالگرد)

شخصی است که دارای گواهینامه HLO (از شرکتهای مجاز مورد تایید سازمان) بوده و به پیشنهاد بهره بردار هلی پورت منصوب و بر اساس ضوابط، مورد تایید سازمان قرار گرفته و تحت نظر مدیر هلی پورت / OIM / کاپیتان و یا مدیر ساختمان یا بیمارستان مربوطه فعالیت می نماید. وظیفه اصلی HLO نظارت بر آماده سازی و انجام امور مرتبط به فرود و خروج بالگرد شامل امور مسافر (تهیه مانیفست، هدایت مسافران جهت پیاده و سوار شدن بالگرد، ارائه فیلم توجیهی قبل از پرواز، نظارت بر تردد افراد حاضر در محل فرود)، امور مرتبط هوانوردی (اطمینان از آماده به کار بودن تجهیزات اضطراری، مدیریت بر انجام عملیات در وضعیت اضطراری روی هلی پورت، ارائه خدمات اطلاعات پروازی به خلبان قبل از نشستن و بعد از پرواز در محدوده اعلام شده، نظارت و کنترل تاسیسات هوانوردی هلی پورت) و دیگر موارد اعلامی توسط سازمان، می باشد.

۱- پیشگفتار

برای دریافت گواهینامه یا تاییدیه هلی پورتهای، مستندات مورد نیاز می باشد که لازم است در اختیار دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی قرار گیرد. پس از بررسی مستندات، ممیزان مستندات نیز در محل سایت دریافت و یا رویت می نمایند. لذا با توجه به ضرورت نظارت بر عملیات هلی پورت ها، ویرایش چهارم دستورالعمل ۴۳۱۴ تدوین گردیده و از تاریخ تصویب آن، لازم الاجرا می باشد.

۲- روند صدور گواهینامه/تاییدیه هلی پورت

جهت صدور گواهینامه (به قصد جابجایی مسافر با فروش بلیط) و یا تاییدیه هلی پورت، متقاضی باید روند فلوچارت شماره ۱ را طی نماید. در این روند با توجه به پیوست شماره ۴ این دستورالعمل، قبل از ممیزی هلی پورت، نظامنامه هلی پورت (HM) و مستندات بند ۳ دستورالعمل حاضر، از طرف متقاضی به دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی سازمان جهت بررسی ارائه می گردد. نظامنامه هلی پورت شامل بخشهای عملیاتی، نگهداری، طرح اضطراری، مدیریت ایمنی و آموزش می باشد. پس از بررسی مستندات ذکر شده و نظامنامه هلی پورت توسط کارشناسان و بر طرف نمودن مغایرتها توسط متقاضی، مورد تایید سازمان قرار می گیرد و در زمان ممیزی، مستندات بند ۴ این دستورالعمل در محل به رویت و یا تحویل ممیزان می گردد و نهایتاً در صورت رفع مغایرتها و مطابقت با **استانداردها**، ممکن است به صدور گواهینامه/تاییدیه هلی پورت منجر گردد. متقاضی باید حداقل ۶۰ روز قبل از زمان انقضاء تاریخ گواهینامه یا تاییدیه، مکاتبات را بر اساس فلوچارت شماره ۱ انجام دهد. در صورت عدم تایید مستندات توسط ممیزان، گواهینامه یا تاییدیه صادر نخواهد شد.

تبصره: در مدت زمان اعتبار گواهینامه یا تاییدیه هلی پورت، بازرسان سازمان ممکن است سرزده از فعالیت هلی پورت به منظور نظارت بر ایمنی هلی پورت، بازرسی بعمل آورند.

۱-۲ در صورت نیاز به کسب مجوز احداث محل نشست و برخاست بالگرد، قبل از طی مراحل این دستورالعمل می بایست ابتدا بندهای A و B و C پیوست شماره ۱ (تقاضا نامه ی هلی پورت) توسط متقاضی تکمیل و به همراه اسنادی که نشان دهنده مالیکت محل مربوطه باشد به سازمان جهت دریافت مجوز احداث و طرح در کمیته مربوطه ارسال نماید. پس از دریافت مجوز لازم، انجام مراحل دستورالعمل حاضر ضروری می باشد.

۳- مستندات لازم قبل از ممیزی جهت صدور گواهینامه/تاییدیه هلی پورت

با توجه به پیوست شماره ۴ ، مستندات این بند باید علاوه بر یک نسخه چاپ شده، بصورت فایل‌های JPEG، از تمامی مستندات و HM نیز بصورت فایل Word (نرم افزار آفیس ۲۰۱۰) و PDF در یک لوح فشرده جهت ثبت در پرونده مربوطه به دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی تحویل گردد. سند HM پس از تایید، توسط نامه به متقاضی اعلام می گردد. مستندات عبارتند از:

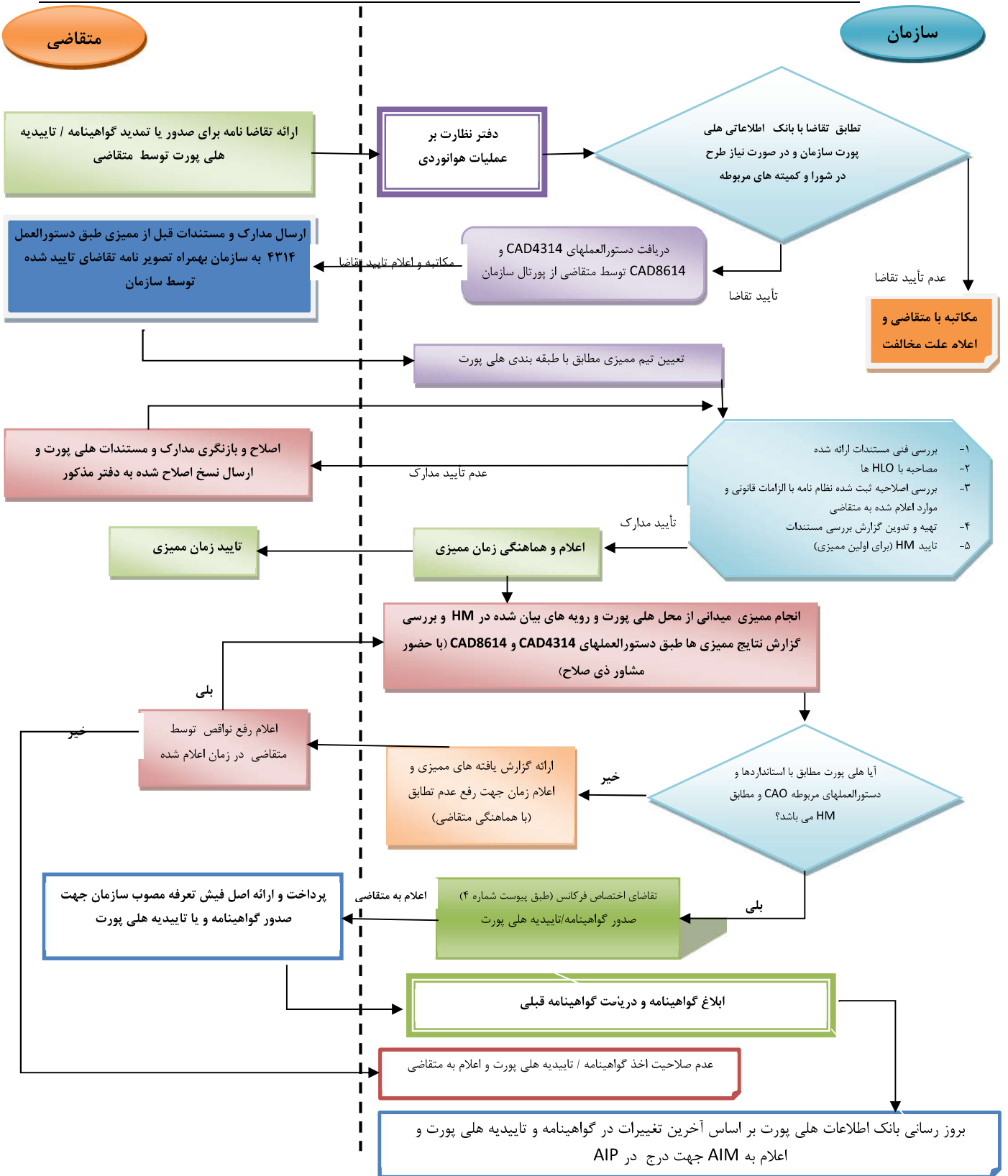
- ۱-۳- تکمیل تقاضا نامه ی هلی پورت (پیوست شماره ۱)
 - ۲-۳- نظامنامه هلی پورت (HM) (پیوست شماره ۳)
 - دستورالعمل‌های عملیاتی هلی پورت (OP)
 - دستورالعمل‌های طرح اضطراری هلی پورت (EP)
 - دستورالعمل‌های نگهداری هلی پورت (MP)
 - سیستم مدیریت ایمنی هلی پورت (SMS)
- تبصره: نظامنامه هلی پورت یک بار تهیه شده و برای سال‌های بعد، در صورت نیاز اصلاح شده و تایید می گردد. این مورد در زمان ممیزی مشخص می گردد.
- ۱-۲-۳ معرفی HLO جهت بررسی صلاحیت طبق ضوابط اعلامی سازمان. ارزیابی بر اساس مصاحبه و دوره های گذرانده شده.
 - ۲-۲-۳ دوره های آموزشی HRFF و HLO، باید در موسسات مورد تایید سازمان گذرانده شده باشند.
 - ۳-۳- نقشه Visual Aids مربوط به FATO ، TLOF ، و یا TLOF/FATO بانضمام اندازه ها (به متر)
 - ۱-۳-۳ Marking & Signing (بر اساس استانداردها)
 - ۲-۳-۳ Lighting (بر اساس استانداردها)
 - ۴-۳ وجود دستورالعمل‌های پروازی VFR بالگرد (مسیرهای ورودی و خروجی و طرح تقرب با دستگاه)
 - ۵-۳ وجود حداقل یک NAVAID
 - ۶-۳ وجود دستورالعمل‌های پروازی منتشر شده در AIP (مسیرهای هوایی، مسیرهای ورودی و خروجی، طرح تقرب (غیر دقیق و یا دقیق)) بر پایه NAVAID برای هلی پورت با ترافیک IFR
 - ۷-۳ نقشه موانع اطراف هلی پورت (مطابق با پیوست شماره ۱) و همچنین Visibility Chart بانضمام اندازه ها (به متر) در قطع A3 یا A2
 - ۸-۳ تصویر گواهینامه/تاییدیه قبلی (در صورت تمدید گواهینامه/تاییدیه)
 - در صورتی که گواهینامه برای تمدید باشد تصویر گواهینامه قبلی ضروری می باشد.
 - ۹-۳ تصویر نامه تاییدیه اختصاص فرکانس (در صورت اختصاص فرکانس)
 - ۱۰-۳ مشخصات تداخل مناطق ممنوعه پروازی

۴- برنامه و مستندات قابل رویت در زمان ممیزی جهت صدور گواهینامه یا تاییدیه هلی پورت با توجه به پیوست شماره ۴

- 4-1- Briefing meeting
(30 minutes – Attendance with Heliport/OIM/Site manager, Heliport operational deputy/Capitan, HLO, Relevant super intendant)
- 4-2- On site verification
(Max 180 minutes – Attendance with HLO & HRFF personnel, Relevant super intendant)
 - 4-2-1- The last heliport organization chart
 - 4-2-2- HLO room
 - 4-2-3- HLO & HRFF personnel certificate & refresh relevant training course
 - 4-2-4- Briefing room
 - 4-2-5- COM room
 - 4-2-6- Records of incident & accident & emergency report for at least 12 consecutive calendar month
 - 4-2-7- Records of log book for day to day security surveillance of FATO or TLOF/FATO at least 6 month consecutive calendar month
 - 4-2-8- Records of last table exercises & major emergency
 - 4-2-9- Records of Fire Fighting SYS operational checks at least 3 consecutive calendar month
 - 4-2-10- Records of inspection of the Heliports TLOF & FATO or TLOF/FATO for at least 6 consecutive calendar month (Based on inspection check list)
 - 4-2-11- Records maintenance of Heliport at least 6 consecutive calendar month
 - 4-2-12- The last method of working plan (MOWP)
 - 4-2-13- Insurance coverage of passenger & personnel operation on TLOF or TLOF/FATO
 - 4-2-14- Records of animal or bird control form for at least 6 consecutive calendar month
 - 4-2-15- Records of fueling facilities inspection for at least 6 consecutive calendar month
 - 4-2-16- Records of booking form at least 6 consecutive calendar month
 - 4-2-17- Records of weight & Balance for at least 6 consecutive calendar month
 - 4-2-18- HRFF familiar to emergency condition (Documents, Practical)
 - 4-2-19- HLO familiar to certificate & HM
 - 4-2-20- HM full implement
- 4-3- Apply a scenario
(Max 30 minutes – Attendance with HLO & HRFF personal, Relevant superintendent)
- 4-4- Final meeting for review finding
(Max 30 minutes – Attendance with Heliport/OIM/Site manager, Heliport operational deputy/Capitan, HLO, Relevant super intendant)

۵- عملیات بالگردها

تمامی هلی پورتهای موجود مجاز به عملیات با توجه به پیوست شماره ۴، می بایست حداکثر تا ۳ ماه از تاریخ تصویب این دستورالعمل، گواهینامه/تاییدیه هلی پورت از سازمان دریافت و یا به روز نمایند. در صورت فعالیت بالگردها روی هلی پورتهایی که گواهینامه/تاییدیه **معتبر** سازمان ندارند، عملیات مغایر با استانداردها و دستورالعملهای سازمان بوده و مسئولیت هرگونه حوادث و رویدادهای مربوط، مستقیماً بعهدہ خلبان و عملیات شرکت پرنده می باشد.

فلوچارت شماره ۱: روند صدور یا تمدید گواهینامه/تاییدیه هلی پورت

پیوست شماره ۱

تقاضا نامه ی صدور یا تمدید گواهینامه/تاییدیه هلی پورت

Appendix 1

Application for issue Heliport Certificate/Approval

A) Heliport Location :

1) Name of Heliport:
2) Latitude: ° ' " N Longitude: ° ' " E
3) Associated <u>Town/City/Province</u> (Physical Location of Heliport): / / /
4) Site Address (No., Street, Town/City, Postcode):
5) Site Phone Number:
6) EMail:
7) Requested By: (Co Address & Name)

B) Purpose:

1) ☐ Declared ☐ Establishment ☐ Activation ☐ Deactivation ☐ Change of Status Heliport
2) If change of status, Describe change:
3) Construction Dates: <u>To Begin/Began</u> : / / Est. Completion:

C) Application for Heliport Licensing/Approval that

1) ☐ Has been made
2) ☐ Will be made

D) Heliport Security:

1) Boundary: ☐ Fence ☐ Wall ☐ Sea ☐ Other (.....)
2) Security Office: ☐ No ☐ Yes
3) Security Camera: ☐ No ☐ Yes
4) Security Log Book: ☐ No ☐ Yes
5) Is there Procedure for Security Surveillance? ☐ No ☐ Yes

E) Heliport Operational Data:

1) Heliport Position: ☐ On Land ☐ On Water	
2) Type of Heliport: ☐ Surface ☐ Elevated ☐ Helideck ☐ Shipboard	
3) Usage: ☐ Public ☐ Private ☐ Private, but use of public	
4) Use: ☐ Hospital ☐ Transport ☐ Passenger ☐ Exploratory ☐ Mineral ☐ Oil ☐ Emergency ☐ etc	
5) Distance/Direction from associated City or Town: NM / ° MAG	
6) Elevation from MSL: ft	7) HRT: °C
8) Dimension of Final Approach & Take-Off area (FATO): m	
9) Dimension of Touchdown & Lift Off area (TLOF): m	D.V: m
10) Direction of ingress/Egress Routes: ° MAG	MAX Tonnage: tone
11) Type of Surface: ☐ Concrete ☐ Asphalt ☐ Metal ☐ Other (.....)	
12) Direction of prevailing Wind: ° MAG	
13) Bird activity: ☐ No ☐ Yes	
14) Operational Time: ☐ H24 ☐ HJ ☐ From to	
15) Average Number of Monthly Landings:	16) Design Helicopter:
17) Are VFR procedures for the Heliport Anticipated? ☐ No ☐ Yes If yes, Number: Type of NAVAIDs: Freq.:	
18) Are Night VFR procedures for the Heliport Anticipated? ☐ No ☐ Yes If yes, Number: Type of NAVAIDs: Freq.:	
19) Are IFR procedures for the Heliport Anticipated? ☐ No ☐ Yes If yes, Number: Type of NAVAIDs: Freq.:	
20) Estimate or Actual Number of Based Helicopter: ☐ 3175Kgs (7000Lbs) & Under MTOM ☐ Over 3175Kgs MTOM	
21) Rotorcraft CAT: ☐ Small ☐ Large (Over 3175 Kgs (7000 Lbs) MTOM)	
22) Air Traffic Regulation: ☐ VFR ☐ Night VFR ☐ IFR	
23) Access road: ☐ No ☐ Yes	
24) Color: FATO (.....), TLOF (.....), Aiming Point (.....), Prohibited Landing Sector (.....), D.V (.....), MAX Mass (.....), Surface (.....), Safety Net (.....)	
25) Lighting: ☐ FATO ☐ TLOF ☐ Aiming Point ☐ Approach ☐ Flood Lighting ☐ Obstruction Light	
26) Sign: ☐ Exit ☐ No smoking ☐ Danger	
27) Briefing Room: ☐ Weight scale ☐ Training ☐ Flight log ☐ Person form ☐ Video ☐ Procedure	

F) Fire Protection SYS & Equipment

1) Heliport Fire Fighting CAT:		
2) Dry Powder (Portable – Storage (200%) – Expire time):	/	Kg /
3) Co2 (Portable – Storage (200%) – Expire time):	/	Kg /
4) Foam (Storage (200%) – Expire time:)	Kg /	
5) Halogen (Storage(200%) – Expire time):	Kg /	
6) Water (Storage (200%)):	Liter	
7) Emergency Box:		
☐ Helmet	☐ Prox Suit	☐ Mask
☐ SCBA	☐ Boot	☐ Gloves (Fire Resistant)
☐ Cutters	☐ Crowbar	☐ Hook
☐ Hacksaw	☐ Set of Screwdrivers	☐ Adjustable Wrench
☐ Blanket	☐ Pliers	☐ Lifeline
☐ Ladder	☐ Harness Knife	☐ Power Cutting tool
☐ Axe		
8) Last Emergency Plan (Year/Month/Day):	/	/
9) Report forms:	☐ Accident ☐ Incident ☐ Fire ☐ Stand by ☐ Emergency plan	

G) Equipments:

1) NAVAID (Type, Frequency):	NAV1: /	NAV2: /
2) Need for COM Freq.:	☐ No ☐ Yes if yes, Type of Freq.: ☐ Dispatch ☐ ATC	
3) Freq. Permission Number/Date (Freq. Office):	/	
4) COM SYS - Two Way COM (VHF Frequency), Main Freq.:	Emergency Freq.:	
5) COM SYS (UHF Frequency), Main Freq.:	Emergency Freq.:	
6) Drainage SYS (Type, Number):	/	
7) Perimeter Safaty Net (Width, Height from Surface, Color):	m /	m /
8) Tie Down SYS (Radius, Number):	m /	m
9) UPS: (Availability, Duration):	/	hours
10) MET Equipment (WDI SYS, WDI Lighted, Anemometer SYS):	/	/
11) Refueling (Availability, Type, Storage, Safety procedure):		
12) Snow Removal Equipment:		

H) Evidences:

Subject	Yes	No
1) Proposed plans and specifications for Heliport?		
2) Map showing intended routes of ingress and egress?		
3) Authorization required (Aerospace Committee) issued by the CAO?		
4) List of all Helicopters that use this Heliport?		
5) Has required insurance policy been filed with the Insurance Co?		
6) If you are applying for a special permit, please explain why needed.		
7) HLO License – All shifts		
8) HLO License Date (Validity Min 3 Month) – All shifts		
9) Fire Fighting License – All shifts		
10) Fire Fighting License Date (Validity Min 3 Month) – All shifts		
11) Last License copy (if there is)		
12) Photo from Heliport & Around of them		
13) TLOF & FATO or TLOF/FATO chart		
14) Visual Aids chart (TLOF & FATO (or TLOF/FATO) - Sign & Marking with Dimension)		
15) Obstruction chart (Around of Heliport in 5 NM) with dimension		

I) Manuals:

Documents	Is there		CAO Approved	
	No	Yes	No	Yes
1) Heliport Operational Procedures (OP)				
2) Heliport Emergency Procedures (EP)				
3) Heliport Maintenance Procedures (MP)				
4) Heliport Safety Management SYS (SMS)				
5) Heliport Key Personnel Training Program (PTP)				

J) Obstructions:

Type	Height above Heliport	Direction from Heliport	Distance from Heliport
1)	ft	° MAG	NM
2)	ft	° MAG	NM
3)	ft	° MAG	NM
4)	ft	° MAG	NM
5)	ft	° MAG	NM
6)	ft	° MAG	NM
7)	ft	° MAG	NM
8)	ft	° MAG	NM
9)	ft	° MAG	NM

K) Nearest Heliport to this Heliport:

1) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
2) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM

L) Nearest Hospital Heliport to this Heliport:

3) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
4) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM

M) Nearest Aerodrome to this Heliport:

1) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
2) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM

N) Other Heliports/Aerodromes (Within 10 NM):

1) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
2) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
3) Name/Use/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM

O) Nearest Hospitals to this Heliport (Within 100 NM):

1) Name/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	° MAG /	NM
2) Name/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	° MAG /	NM
3) Name/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	° MAG /	NM
4) Name/Direction/Distance from Heliport (Ref. A2 above):	/	° MAG /	NM

P) Property Owner:

1) Full Name:
2) Head Office Address (No., Street, City, Postcode):
3) Head Office Phone Number:
4) EMail:

Q) Service Provider:

1) Full Name:
2) Head Office Address (No., Street, City, Postcode):
3) Head Office Phone Number:
4) EMail:

R) Applicant / Consultant:

1) Full Name:
2) Head Office Address (No., Street, City, Postcode):
3) Head Office Phone Number:
4) EMail:

S) Certification:

I hereby certify that all of the above statements made by me are true and complete to the best of my knowledge.	
Name, Title (Address if different than above) of person filing this notice – Type of print:	
Telephone Number (Present with area code):	
Date of Signature:/...../.....	Signature of Applicant (in ink):

پیوست شماره ۲

تقاضا نامه ی صدور یا تمدید تاییدیه هلی پد

Appendix 2

Application for issue Helipad Approval

A) Helipad Location :

1) Name of Helipad:
2) Latitude: ° ' " N Longitude: ° ' " E
3) Associated <u>Town/City/Province</u> (Physical Location of Helipad): / / /
4) Site Address (No., Street, Town/City, Postcode):
5) Site Phone Number:
6) EMail:
7) Requested By: (Co Address & Name)

B) Helipad Security:

1) Boundary: ☐ Fence ☐ Wall ☐ Sea ☐ Other (.....)
2) Security Office: ☐ No ☐ Yes
3) Security Camera: ☐ No ☐ Yes
4) Security Log Book: ☐ No ☐ Yes
5) Is there Procedure for Security Surveillance? ☐ No ☐ Yes

C) Fire Protection SYS

1) Helipad Fire Fighting CAT:
2) Dry Powder (Portable – Storage – Expire time): / Kg /
3) Co2 (Portable – Storage – Expire time): / Kg /
4) Water (Storage): Liter

D) Helipad Operational Data:

1) Helipad Position:	☐ On Land	☐ On Water
2) Type of Helipad:	☐ Surface	☐ Elevated ☐ Helideck
3) Usage:	☐ Public	☐ Private ☐ Private, but use of public
4) Use:	☐ Hospital ☐ Transport ☐ Passenger ☐ Exploratory ☐ Mineral ☐ Oil ☐ Emergency ☐ etc	
5) Distance/Direction from associated City or Town:	NM /	° MAG
6) Elevation from MSL:	ft	7) HRT: °C
8) Dimension of Final Approach & Take-Off area (FATO):	m	
9) Dimension of Touchdown & Lift Off area (TLOF):	m	
10) D.V:	m	
11) MAX Tonnage:	tone	
12) Type of Surface:	☐ Concrete	☐ Asphalt ☐ Metal ☐ Other (.....)
13) Direction of prevailing Wind:	° MAG	
14) Design Helicopter:		
15) Rotorcraft CAT:	☐ Small	☐ Large (Over 3175 Kgs (7000 Lbs) MTOM)
16) Access road:	☐ No	☐ Yes
17) Color:	FATO (.....), TLOF (.....), Aiming Point (.....), Prohibited Landing Sector (.....), D.V (.....), MAX Mass (.....), Surface (.....), Safety Net (.....)	
18) Lighting:	☐ FATO / TLOF	☐ Aiming Point ☐ Obstruction Light
19) Sign:	☐ Exit	☐ No smoking ☐ Danger

E) Obstructions:

Type	Height above Helipad	Direction from Helipad	Distance from Helipad
1)	ft	° MAG	NM
2)	ft	° MAG	NM
3)	ft	° MAG	NM
4)	ft	° MAG	NM
5)	ft	° MAG	NM

F) Nearest Hospital Helipad to this Helipad:

1) Name/Use/Direction/Distance from Helipad (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
2) Name/Use/Direction/Distance from Helipad (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM
3) Name/Use/Direction/Distance from Helipad (Ref. A2 above):	/	/	° MAG /	NM

G) Property Owner:

1) Full Name:
2) Head Office Address (No., Street, City, Postcode):
3) Head Office Phone Number:
4) EMail:

H) Applicant / Consultant:

1) Full Name:
2) Head Office Address (No., Street, City, Postcode):
3) Head Office Phone Number:
4) EMail:

پیوست شماره ۳

عناوین نظامنامه هلی پورت

Appendix 3

Heliport Manual Contents (HM)

A) Heliport Operational Procedures (OP)

- 1- Organization chart
- 2- Responsibilities
- 3- Personnel (Number, License, ...)
- 4- Signals
- 5- Sign & marking
- 6- Dangerous goods
- 7- COM (Type, Freq., ...) In use
- 8- All NAVAIDs (Type, Freq., ...) In use
- 9- Telephone (Emergency Situation, Coast Guard, RCC, Nearest AD, Nearest Heliport, ...)
- 10- Equipments (Handling, Operation)
- 11- Handling procedures
- 12- Passenger embarking & disembarking procedures
- 13- Operational Procedures
 - o Pre arrival
 - o Before landing
 - o Helicopter on site
 - o Before Take-off
 - o After departure
- 14- Restriction for Heliport operation
- 15- Helicopter breakdown
- 16- Weather requirements
- 17- Security procedure
- 18- Internal Audits & Inspection
- 19- Operational check list
- 20- Forms (Application, Monitoring (Audit & Inspection), Manifest & Booking, Safety, log book, Bird activity, Fuel, Security, W & B, ...)

B) Heliport Emergency Procedures (EP)

- 1- Organization chart
- 2- Responsibilities
- 3- Signs
- 4- Emergency equipment (Rescue, COM, Safety, Alarm, Firefighting)
- 5- Emergency & firefighting Procedures
 - o Helicopter emergency landing/incident on heliport
 - o Helicopter crash/fire on heliport
 - o Helicopter crash/fire near heliport
- 6- Emergency COM & Freq.
- 7- Personnel (Number, License, ...)
- 8- Search & Rescue (SAR)
- 9- Emergency checklist (Monitoring, Inspection, Principles)
- 10- Report Forms (Accident, Incident, Fire, Stand By, Emergency Plan,...)

C) Heliport Maintenance Procedures (MP)

- 1- Organization chart
- 2- Responsibilities
- 3- Maintenance Procedures
- 4- Test equipment
- 5- Internal Audits & Inspection
- 6- Maintenance checklist (Daily, Weekly, Monthly & Annual Inspection)
 - Lighting SYS
 - o TLOF Perimeter lighting
 - o TLOF Flood lighting
 - o Aiming Point Lighting
 - o Obstruction Light
 - o FATO
 - Marking
 - o TLOF Marking
 - o Aiming Point Marking
 - o Surface Marking
 - o Prohibited landing sector marking
 - o Structure
 - Signs
 - COM SYS
 - Tie down SYS
 - Drainage SYS
 - Perimeter Safety net
 - NAVAID
 - Refueling SYS
 - Obstruction
 - UPS
 - Meteorological equipment
 - o WDI SYS
 - o Anemometer SYS
 - Fire protection SYS & Equipment
 - o Dry powder, Co2 , Foam , Halogen (Storage, Expire time, Rate of discharge)
 - o Water (Storage, Rate of discharge)
 - o HRFF Equipment & Emergency Box
 - o Personnel equipment
 - Access roads
- 7- Forms (Maintenance, Method of working plan (MOWP))

D) Heliport Safety Management SYS (SMS)

- 1- Safety Policy & Objectives
 - Safety Policy
 - Safety Target
 - Organizational Structure and Responsibilities
 - SMS Implementation Plan
 - Documentation and Document Control

- 2- Hazard Identification and Risk Management
 - Hazard Identification
 - Risk Management
 - Heliport Emergency Procedures
- 3- Safety Assurance
 - Safety Performance Monitoring and Measurement
 - Safety Reporting and Investigation
 - Safety Audits
 - Safety Surveys
 - Safety dissemination and awareness
 - Gap Analysis
 - Change Management
 - Quality Assurance
 - Management Review
 - Evaluating how the SYS is working
- 4- Safety Training and Promotion
 - Safety Training
 - Safety COM
- 5- Audit checklist

E) Heliport Key Personnel Training Program (PTP)

- 1- Responsibilities
- 2- HLO/HRFF/Radioman valid certificate
- 3- HLO/HRFF training/refresh course time table
 - In case of Helideck, All (HLO, HRFF, Radioman) required to pass HUTE course (Only for Off shore Heliport).
 - All courses have to pass in CAO Approved Institute.

پیوست شماره ۴

الزامات برای عملیات و دریافت گواهینامه/تاییدیه انواع هلی پورت

Appendix 4

Requirements for Heliport Approval/Certificate

(۱) الزامات و شرایط عملیات هلی پورت برای پروازهای IFR

برای عملیات و دریافت گواهینامه/تاییدیه جهت استفاده از هلی پورت برای پروازهای IFR، تمامی موارد مندرج در دستورالعمل حاضر می بایست مطابق استانداردها رعایت گردد و گواهینامه/تاییدیه توسط دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی حداکثر پنج ساله صادر شده ولی هر ساله باید ممیزی (توسط دفتر مذکور یا شرکت مورد وثوق سازمان) و تمدید (توسط ممیزی کننده) گردد. اختصاص فرکانس سیار هوانوردی در مسیر (Route) برای ATS * بصورت دو طرفه ضروری است. تبصره: رعایت بخشنامه نامه شماره ۵۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۲/۳ (پیوست شماره ۵) سازمان ضروری است.

(۲) الزامات و شرایط عملیات هلی پورت برای پروازهای Day VFR

برای عملیات و دریافت گواهینامه/تاییدیه جهت استفاده از هلی پورت در شرایط VMC، تمامی موارد مندرج در دستورالعمل حاضر بجز بندهای ۳-۳ و ۳-۶ می بایست مطابق استانداردها رعایت گردد و گواهینامه/تاییدیه توسط دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی حداکثر پنج ساله صادر شده ولی هر ساله باید ممیزی (توسط دفتر مذکور یا شرکت مورد وثوق سازمان) و تمدید (توسط ممیزی کننده) گردد. اختصاص فرکانس سیار هوانوردی در مسیر (Route) برای ATS * و یا فرکانس سیار هوانوردی در باند OR (خارج از مسیر) جهت خدمات اطلاعات پروازی و یا هماهنگی بصورت دو طرفه به نسبت نیاز و تشخیص سازمان ضروری می باشد.

(۳) الزامات و شرایط عملیات هلی پورت برای پروازهای Night VFR

برای عملیات و دریافت گواهینامه/تاییدیه جهت استفاده از هلی پورت برای پروازهای Night VFR، علاوه بر رعایت ماده ۲ پیوست شماره ۳ دستورالعمل حاضر، بند ۳-۳-۲ نیز می بایست مطابق استانداردها رعایت گردد و گواهینامه/تاییدیه توسط دفتر نظارت بر عملیات هوانوردی حداکثر پنج ساله صادر شده ولی هر ساله باید ممیزی (توسط دفتر مذکور یا شرکت مورد وثوق سازمان) و تمدید (توسط ممیزی کننده) گردد.

تبصره: رعایت بخشنامه نامه شماره ۵۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۲/۳ (پیوست شماره ۵) سازمان ضروری است.

* در خصوص خدمات ATS، الزامات عمومی خدمات ترافیک هوایی (مراقبت پرواز) نیز حاکم می باشد.

۴) الزامات و شرایط عملیات هلی پد برای پروازهای VFR

- برای عملیات و احداث هلی پد برای مدت محدود (عملیات در شرایط VFR و برای کاربردهای خاص از جمله شرکت در عملیات لرزه نگاری و یا حمل بار خارجی و یا عملیات در مناطق صعب العبور کوهستانی توسط بالگرد) الزامی به رعایت بند ۲ و ۳ (مستندات قبل از ممیزی) این دستورالعمل نمی باشد و فقط بایستی قبل از انجام پرواز، از طرف عملیات شرکت، بررسی لازم از هلی پد مد نظر انجام پذیرفته و اطلاعات ذیل، خصوصیات، روش و دستورالعمل عملیات و دیگر موارد مورد نیاز پس از پردازش، به خلبانهای شرکت اعلام شود.

- Name
- Elevation
- Coordination
- Variation
- Approach/Take-off Tracks
- Dimensions
- Type of Helipad Surface
- Date of Inspection
- Fire Fighting Equipment

- برای عملیات و احداث هلی پد برای مدت طولانی (عملیات در شرایط VFR و در وضعیت اضطراری مانند HEMS (خدمات اضطراری پزشکی توسط بالگرد)، HERFS (خدمات اضطراری امداد و نجات و یا آتش نشانی هوایی توسط بالگرد مانند عملیات بیمارستانی، جاده ای، ساختمانهای مرتفع، ...) و یا HOGIS (خدمات بازرسی تاسیسات نفتی و گازی توسط بالگرد) فقط رعایت موارد ذیل ضروری می باشد و الزامی به رعایت بند ۲ و ۳ (مستندات قبل از ممیزی) این دستورالعمل نمی باشد. الزاماتی که باید در خصوص هلی پد رعایت گردد بصورت ذیل می باشد:

- تکمیل پیوست شماره ۲
- اثبات تحمل سازه ای هلی پد و ارائه مدارک قابل قبول
- Marking طبق نمونه در پیوست شماره ۶ (اندازه های حروف مطابق با آخرین ویرایش (ICAS114 - Volume II
- Lighting (اختیاری) در صورت نصب مطابق با آخرین ویرایش ICAS114 - Volume II
- ایجاد Safety Net برای هلی پدهای مرتفع یا هلی دکی که شرایط هلی پد داشته باشد.
- رعایت Safety area برای هلی پدهای مرتفع و زمینی.
- حداقل قطر TLOF/FATO هلی پد، ID با توجه به بالگرد طرح
- رعایت سطوح بیخطری و موانع اطراف هلی پد خصوصاً در منطقه تقرب و خروج بالگرد

- نصب چراغهای مناسب روی موانع (بر اساس ICAS114 - Volume II)
 - رعایت کامل حفاظت فیزیکی و امنیتی هلی پد
 - وجود تجهیزات اطفائیه بر اساس ICAS114 - Volume II (فقط پودر، Co2 و آب با حداقل یک نازل مربوطه) در نزدیک پد بصورتی که قابل دسترسی سریع و قابل دید توسط خلبان و افراد نزدیک هلی پد باشد ضروری می باشد.
 - استقرار پرسنل نجات و آتش نشانی و همچنین HLO در هلی پد اختیاری می باشد. در صورت وجود باید در موسسات مورد تایید سازمان مدرک را اخذ نموده باشند.
 - استقرار HLO در عملیات هلی پد بیمارستانی اجباری می باشد. در صورت نیاز به هلی پورت بیمارستانی، باید ضوابط مربوط به هلی پورت سطحی یا مرتفع بطور کامل رعایت شود.
 - هلی پد ممکن است Unman باشد.
- در عملیات روی هلی پد، خلبان باید تمامی جوانب ایمنی را در نظر بگیرد و سپس اقدام به پرواز نماید و مسئولیت در نظر گرفتن موانع اطراف هلی پد (موانع ثابت و متحرک از جمله ساختمانها، آنتن ها، کابلهای برق، تردد حیوانات و خودروها و اشخاص، ...) خصوصاً در مسیر تقرب و خروج، در زمان انجام عملیات بعهدہ خلبان می باشد.
- سازمان برای هلی پد گواهینامه/تاییدیه صادر نمی نماید ولی توسط یکی از شرکتهای مورد وثوق سازمان ارزیابی شده و تاییدیه مطابقت با استانداردها حداکثر پنج ساله توسط این شرکتهای صادر خواهد شد و هر ساله باید ممیزی (توسط شرکت صادر کننده تاییدیه) و تمدید (توسط ممیزی کننده) گردد.

۵) الزامات و شرایط عملیات برای محلهای فرود آماده سازی نشده (Unprepared)

- منظور از عملیات برای محلهای فرود آماده سازی نشده (Unprepared)، محلی است که به تشخیص خلبان، قابل نشست و برخاست در زمان عملیات باشد. برای استفاده از محلهای مناسب جهت نشست و برخاستن بالگرد، موارد ذیل می بایست توسط خلبان مد نظر قرار گیرد.
- مسئولیت عملیات، تصمیم گیری و بررسی تمامی جوانب ایمنی، بعهدہ خلبان.
 - در نظر گرفتن Load Bearing محل فرود.
 - در نظر گرفتن وضعیت محل فرود (از نظر پخش FOD و خاک به اطراف و خطرات برای بالگرد).
 - در نظر گرفتن موانع (موانع ثابت و متحرک از جمله ساختمانها، آنتن ها، کابلهای برق، تردد حیوانات و خودروها و اشخاص، ...) در اطراف محل فرود خصوصاً در مسیر تقرب و خروج .

پیوست شماره ۵

الزامات برای پرواز بالگرد در شرایط قوانین پرواز با دید در شب

Appendix 5

Requirements for Night VFR Operation

۵۷۴۳

۱۳۹۱/۰۲/۰۳

به: فهرست گیرندگان

- شرکت هلی کوپتری ایران
- شرکت هلی کیش
- شرکت هلی آریا کیش
- شرکت هلی کوپتری نوید تک
- شرکت هلی کوپتری پارس دلفین کیش
- شرکت هلی کوپتری پاسکو
- شرکت هلی کوپتری البرز وزین کیش
- شرکت هلی کوپتری شفق بال ایرانیان
- شرکت هلی کوپتری تارا

موضوع: پرواز شب بالگرد

- با احترام، با عنایت به درخواست‌های متعدد مبنی بر ضرورت انجام پرواز شب توسط بالگردها و عطف به مقررات مندرج در CHAPTER 4 پاراگراف 4.3 از ICAS 102، با انجام پروازهای مذکور به صورت محدود و منوط به رعایت الزامات و شرایط ذیل علاوه بر مقررات عمومی مربوط به پرواز بالگرد، موافقت می‌گردد:
- ۱- خلبان و کمک خلبان INSTRUMENT RATED بوده و دارای گواهینامه ATPLH باشند.
 - ۲- حداقل یکی از خلبانان بالگرد دارای تجربه و پرواز شب بر فراز دریا باشد.
 - ۳- پرواز آموزشی شب بدون حمل بار و مسافر انجام گردد.
 - ۴- استانداردهای لازم و سیستم روشنایی مناسب برای انجام پرواز شب در سکوی نفت و گاز و فرودگاه مورد نظر رعایت شده باشد.
 - ۵- پرواز شب بالگرد با هماهنگی با واحدهای مراقبت پرواز فرودگاههای منطقه و واحد پدافند هوایی منطقه انجام پذیرد.

رونوشت:

خلبان رضا نخجوانی
معاون وزیر راه و شهرسازی و
رئیس سازمان هواپیمایی کشوری

پیوست شماره ۶

مشخصات رنگ آمیزی هلی پورت

Appendix 6

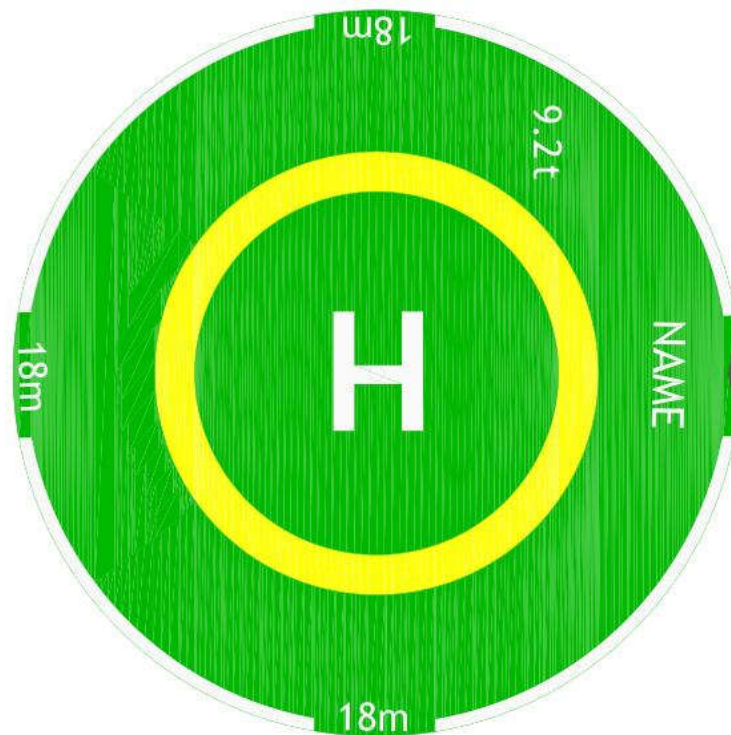
Sample for Heliport Marking Characteristics

- مشخصات رنگ آمیزی (Marking) هلی پورت (مطابق تصاویر پیوست و مشخصات ذیل)

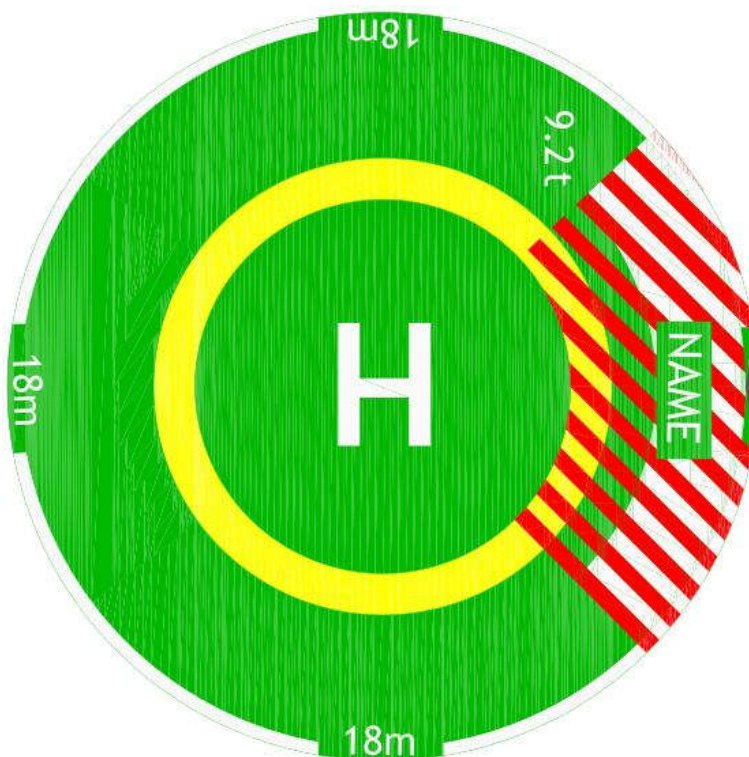
- رنگ زمینه سطح هلی پورت سبز تیره، خاکستری و یا رنگ مورد تایید سازمان که همگی باید تیره بوده و باعث انعکاس نور به چشم خلبان نشود.
- منطقه ممنوعه پروازی (در صورت لزوم) بعلت ارتفاع غیر مجاز موانع داخل زاویه 150° (Chevron) و در حریم هلی پورت: هاشور قرمز رنگ روی سطح هلی پورت در محل مناسب و بصورت محدود، عرض حداقل ۳۰ سانتیمتر و حداکثر ۵۰ سانتیمتر، زاویه طراحی 45°
- تمامی اندازه ها و نوشته های روی سطح هلی پورت مطابق با تصاویر پیوست و استانداردها
- نصب تابلو و علائم هشدار مانند سیگار کشیدن ممنوع، خطر، خروج، محل تردد و ... در محل‌های مورد نیاز

- مشخصات رنگ آمیزی (Marking) هلی پد (مطابق تصاویر پیوست و مشخصات ذیل)

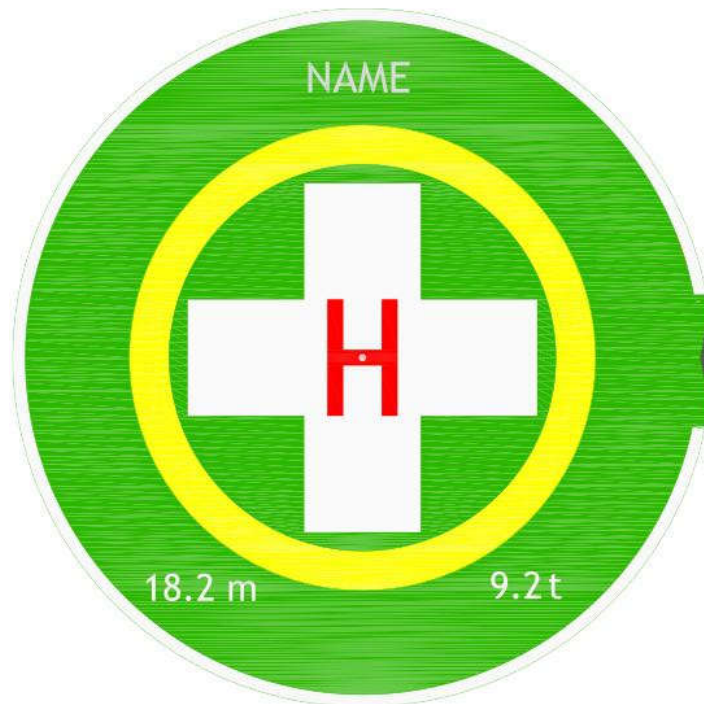
- رنگ زمینه سطح هلی پد خاکستری تیره یا رنگ بتن و یا رنگ مورد تایید سازمان که همگی باید تیره بوده و باعث انعکاس نور به چشم خلبان نشود.
- منطقه ممنوعه پروازی (در صورت لزوم) بعلت ارتفاع غیر مجاز موانع داخل زاویه 150° (Chevron) و در حریم هلی پد: هاشور قرمز رنگ روی سطح هلی پد در محل مناسب و بصورت محدود، عرض حداقل ۳۰ سانتیمتر و حداکثر ۵۰ سانتیمتر، زاویه طراحی 45°
- تمامی اندازه های نوشته ها روی سطح هلی پد مطابق با تصاویر پیوست و استانداردها
- نام هلی پد (رنگ سفید) در راستای H مثلاً (T22014 - شهر/دو حرفی منطقه/شماره هلی پد)
- حداکثر تناژ قابل تحمل با حرف t (رنگ سفید) در سمت راست قبل از محل H
- مقدار D.V با حرف m (رنگ سفید) در سمت چپ قبل از محل H
- TLOF/FATO با عرض حداقل و حداکثر ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر (رنگ سفید) اطراف هلی پد
- Touchdown Positioning به مرکز هلی پد و قطر داخلی 0.5D و عرض 100 cm (رنگ زرد)
- نصب تابلو و علائم هشدار مانند سیگار کشیدن ممنوع، خطر، خروج، محل تردد و ... در محل‌های مورد نیاز
- Lighting هلی پد اختیاری بوده ولی در صورت نصب در هلی پد با محیط چند گوشه یا دایره ای، حداقل ۶ چراغ (Inset or Elevated) با مشخصات اعلام شده در استانداردها و یا ۶ عدد نورافکن بصورتی که چشم خلبان را آزار ندهد. ارتفاع چراغها ۵ سانتیمتر بیشتر مجاز نمی باشد.

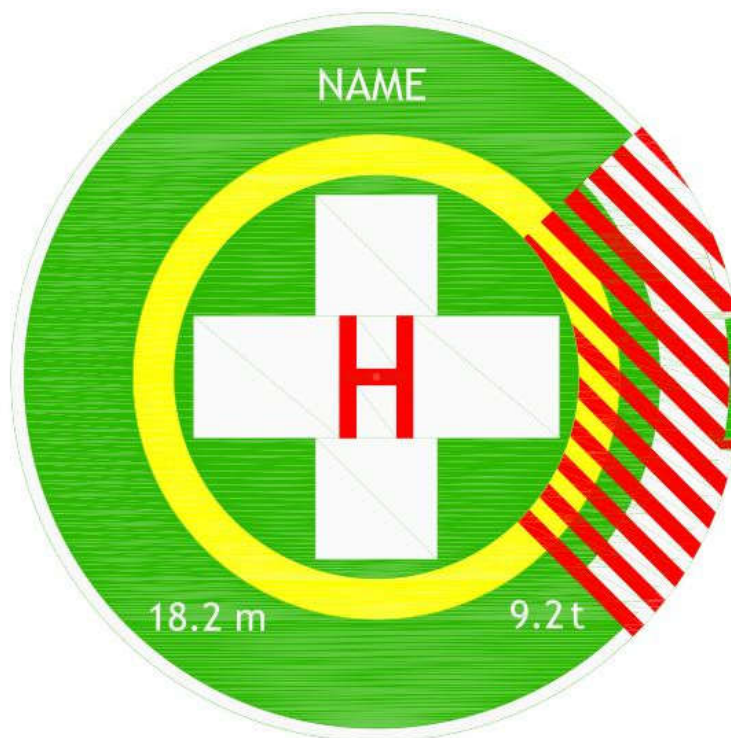
تصویر شماره ۱: نمونه ای از رنگ آمیزی هلی پورت (بدون Prohibited Area) با محیط دایره ای

تصویر شماره ۲: نمونه ای از رنگ آمیزی هلی پورت (دارای Prohibited Area) با محیط دایره ای

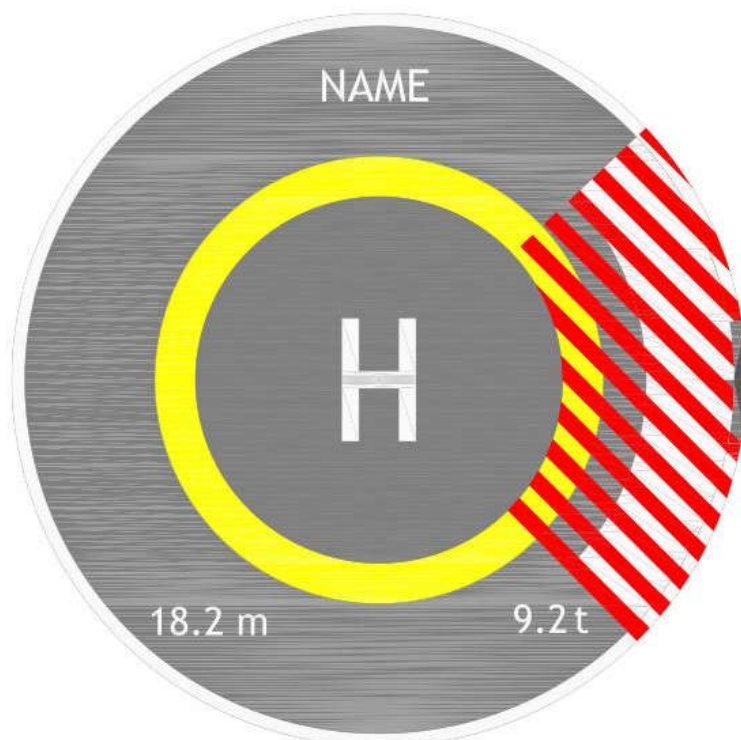
تصویر شماره ۳: نمونه ای از رنگ آمیزی هلی پورت بیمارستانی (بدون Prohibited Area) با محیط دایره ای

تصویر شماره ۴: نمونه ای از رنگ آمیزی هلی پورت بیمارستانی (دارای Prohibited Area) با محیط دایره ای

تصویر شماره ۵: نمونه ای از رنگ آمیزی هلی پد (بدون Prohibited Area) با محیط دایره ای

تصویر شماره ۶: نمونه ای از رنگ آمیزی هلی پد (دارای Prohibited Area) با محیط دایره ای